06/04/2020

Ο Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης για τον Μακαριστό Πειραιώς

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Νέας Σμύρνης

Τον Μακαριστό Μητροπολίτη Πειραιώς κύρο Καλλίνικο “αποχαιρετά” και ευγνωμονεί ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Συμεών με κείμενο που δημοσίευσε. “Ήταν φυσικό ως εκ τούτου να τρέφω κι εγώ προς το σεπτό πρόσωπό του αισθήματα ειλικρινούς σεβασμού, βαθειάς τιμής και πολλής αγάπης” υπογραμμίζει μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος.

Διαβάστε αναλυτικά:

ΕΥΓΝΩΜΩΝ ΜΝΕΙΑ

Ἀποτελεῖ χρέος μας κατά τήν ἀποστολική προτροπή (Ἑβρ. 13,7) νά «μνημονεύουμε» ἐκείνους πού προηγήθηκαν ἀπό μᾶς· πού μᾶς μετέδωσαν τόν ζωντανό λόγο τοῦ Θεοῦ· πού μᾶς ἐνέπνευσαν διά τοῦ παραδείγματος τῆς συνεποῦς

χριστιανικῆς τους ζωῆς· πού μᾶς εὐεργέτησαν μέ ὁποιοδήποτε τρόπο· πού συνείργησαν κατ᾽ ἄνθρωπον στήν ἐξέλιξη τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας ἡμῶν τῶν ἱερωμένων. Καί γιά μένα ἕνας τέτοιος ἄνδρας ὑπῆρξε ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Πειραιῶς Καλλίνικος (+29 Φεβρουαρίου 2020).

Γιά τόν ἐκλιπόντα Ἱεράρχη ἐλέχθησαν καί ἐγράφησαν πολλά. Καί εἶναι βέβαιο ὅτι θά γραφοῦν καί πολλά ἄλλα. Οἱ γραμμές πού ἀκολουθοῦν μέ ἀφορμή τή συμπλήρωση σαράντα ἡμερῶν ἀπό τήν εἰς Κύριον ἐκδημία του διερμηνεύουν τά αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης καί τιμῆς τοῦ γράφοντος πρός τόν κεκοιμημένο πολιό Ἐπίσκοπο.

Τόν πρωτοεῖδα περί τά μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ ᾽60, φοιτητής τῆς θεολογίας τότε καί κατηχητής τοῦ Κατωτέρου Κατηχητικοῦ Σχολείου στήν Ἐνορία τοῦ Προφήτου Ἠλία Παγκρατίου. Ἐκεῖνος νέος κληρικός, ἐφημέριος καί ἱεροκήρυξ τοῦ Ναοῦ. Κατά τίς φοιτητικές ἀναστροφές καί συζητήσεις μας, τότε, εἶχα ἀκούσει γιά τήν προσπάθεια πού εἶχε ἐπιχειρήσει νά συγκροτήσει μία νέα μοναστική ἀδελφότητα στά Μετέωρα, ἡ ὁποία δέν τελεσφόρησε, καί γιά τήν ποιμαντικές δραστηριότητές του στό Παγκράτι μετά τήν κάθοδό του στήν Ἀθήνα. Τότε συνάντησα καί μιά-δυό φορές τόν διάκονο (τότε) Χριστόδουλο Παρασκευαΐδη, πού ἀναπλήρωνε ἐνίοτε τόν π. Καλλίνικο στό Ἀνώτερο Κατηχητικό Σχολεῖο τοῦ Προφήτου Ἠλία, νά περιμένει ἔξω ἀπό τήν αἴθουσα τήν ἔλευση τῶν μεγάλων παιδιῶν.

Ὀπτικά μοῦ ἦταν γνωστός ἀπό τή συνδιδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας στή Θεολογική Σχολή —ἐκεῖνος μεγαλύτερος κατά ἕνα ἔτος (φυσικά, πτυχιοῦχος ἤδη τῆς Νομικῆς Σχολῆς). Μιά ἄλλη
φορά πού τούς εἶδα ἦταν στόν αὔλειο χῶρο τοῦ κεντρικοῦ κτηρίου τοῦ Πανεπιστημίου, ὅταν ὁ π. Καλλίνικος συνοδευόμενος ἀπό τόν π. Χριστόδουλο εἶχαν ἔρθει γιά κάποια ἐξέταση μαθήματος, καθώς εἶχα ἀκούσει. Ποῦ νά φανταζόμουν τότε ὅλα ὅσα ἀκολούθησαν μετά ἀπό πολλά χρόνια…

Κληρικός πλέον καί Ἱεροκήρυξ μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, μετατέθηκα τό 1979 στήν Ἱερά Μητρόπολη Νέας Σμύρνης. Τότε ἦταν πού γνωρίστηκα καλύτερα μέ τούς Μητροπολίτες Δημητριάδος Χριστόδουλο, Καλαβρύτων Ἀμβρόσιο, καθώς καί μέ τόν π. Ἰγνάτιο Γεωργακόπουλο, σημερινό Μητροπολίτη Δημητριάδος καί τότε πρωτοσύγκελλο τῆς Μητροπόλεως Πειραιῶς. Προσκλήθηκα τήν περίοδο ἐκείνη μερικές φορές ὡς ὁμιλητής στούς φοιτητές στόν Πειραιᾶ καί σέ Κατανυκτικούς Ἑσπερινούς στό Ἅγιο.

Ἔτσι γνωρίστηκα καλύτερα μαζί τους καί φυσικά μέ τόν ἀοίδιμο Μητροπολίτη Καλλίνικο. Ἀπό τότε —δέν ξέρω γιατί— ἤλκυσα τήν ἐκτίμηση καί τή στοργική ἀγάπη του. Ἐπιθυμία του ἦταν νά γίνω ἐπίσκοπος, πράγμα τό ὁποῖο ἐπεδίωξε μέ

σθένος μετά τήν ἀνάρρηση στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου. Δέν ἐπετεύχθη κατ᾽ ἀρχήν γιά τή Μητρόπολη Κοζάνης. Τόν Μάρτιο τοῦ 2001, ἐκοιμήθη ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης Ἀγαθάγγελος. Πολλοί, πρωτοστατοῦντος τοῦ ἀοιδίμου γέροντος Καλλινίκου, ἀπέβλεψαν στό ταπεινό μου πρόσωπο.

Ἀντέστη στή διχοτόμηση τῆς Μητροπόλεως πού ἐπεδίωξε ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος, καί ἐπέμεινε σθεναρῶς μέχρι τέλους στήν ὑποψηφιότητά μου γιά τή Μητρόπολη Νέας Σμύρνης. Δέν μοῦ ὄφειλε κάτι τό ἰδιαίτερο. Δέν εἶχα ὑπηρετήσει κοντά του. Ἐν τούτοις ἔσπευσε μέ τήν ἐκλογή μου νά ἐκδηλώσει πληθωρικά τήν ἀγάπη του. Στολές, ἐγκόλπια, ποιμαντορική ράβδος, μανδύας, δῶρα ὅλα τῆς πολλῆς ἀγάπης του. Ἴσως καί γιατί γνώριζε ὅτι δέν εἶχα... ἀγαθές σχέσεις μέ τά ἀναγκαῖα τῆς ἀρχιερατικῆς ἀμφίεσης.

Ἀπό τότε δέν ἔπαυσε νά μέ περιβάλει μέ ἐκτίμηση καί πολλή πατρική ἀγάπη. Ἄν καί δέν ἀνῆκα στόν κύκλο τῶν πνευματικῶν του παιδιῶν, μοῦ ἔδειχνε ἰδιαίτερη ἐμπιστοσύνη. Ἐκτιμοῦσε τήν κρίση μου καί συζητοῦσε μαζί μου μέ ἄνεση κρίσιμα ἐκκλησιαστικά ζητήματα. Ποτέ δέν μοῦ ζήτησε ἐπιτακτικά κάτι. Πάντοτε μέ ἀντιμετώπιζε μέ εὐγένεια καί λεπτότητα. Εἶχε ἀκούσει, φαίνεται, ἀπό κάποιους πώς ὡς νέος ἐπίσκοπος ἀποτραβοῦσα τό χέρι μου, ὅταν ἐπιχειροῦσαν νά τό ἀσπαστοῦν. «Νά ἀφήνετε, ἅγιε Νέας Σμύρνης, νά ἀσπάζονται οἱ ἄνθρωποι τό χέρι σας», ἦταν ἡ λεπτή πατρική παρατήρησή του.

Ἦταν φυσικό ὡς ἐκ τούτου νά τρέφω κι ἐγώ πρός τό σεπτό πρόσωπό του αἰσθήματα εἰλικρινοῦς σεβασμοῦ, βαθειᾶς τιμῆς καί πολλῆς ἀγάπης. Μέ θεωροῦσε ἀνάστημά του, ὅπως κι ἐγώ στό πρόσωπό του ἔβλεπα τόν Ἱεράρχη ἐκεῖνο πού ὁ Θεός θέλησε νά διαδραματίσει σημαίνοντα ρόλο στήν ἀρχιερωσύνη μου. Τά αἰσθήματα αὐτά ἐξεδήλωνα ὄχι μόνο ὅσο βρισκόταν στήν ἐνεργό διακονία καί ἀσκοῦσε ἐπιρροή στά ἐκκλησιαστικά πράγματα, ἀλλά καί μετά τήν παραίτηση καί τήν ἀποχώρησή του ἀπό τό προσκήνιο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Καί ἦταν κάτι πού, ὅπως τό διαισθανόμουν, τό ἐκτιμοῦσε ἰδιαίτερα. Τελευταία μας συνάντηση, μέ πολλή καί γόνιμη συζήτηση, αὐτή τῆς 28ης Ἰανουαρίου στήν Παιανία ὅπου ἐφησύχαζε. Ὁ ζωντανός ἐπίλογος τῆς ἐπί γῆς ἐπικοινωνίας μας...

Ὁ Μητροπολίτης Καλλίνικος ὑπῆρξε κορυφαία ἱεραρχική μορφή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στήν ἐποχή μας. Διέθετε πολλά καί σπάνια χαρίσματα. Καλλιέργεια πνευματική, κατάρτιση ἐκκλησιαστική, χάρισμα λόγου, συγγραφική ἱκανότητα, εὔστροφο νοῦ, παραδοσιακό ἦθος, ἀνοιχτούς ποιμαντικούς ὁρίζοντες, ἐργατικότητα καί ζῆλο. Ἡ ἱερατική του συνείδηση ἦταν δομημένη μέ ἱεραποστολική προοπτική. Καί δέν μεταβλήθηκε στά χρόνια τῆς ἐπισκοπικῆς διακονίας του.

Ἡ μαθητεία του σέ ἱεραποστολικά περιβάλλοντα κατά τά νεανικά του χρόνια ὁριοθέτησαν τίς ἀντιλήψεις του καί προσδιόριζαν τίς ποιμαντικές ἐπιδιώξεις του. Τά χαρακτηριστικά αὐτά ὑπῆρξαν ἔκδηλα τόσο κατά τήν περίοδο τῆς ἱερατικῆς διακονίας του ὅσο —πολύ περισσότερο— κατά τά ἔτη τῆς ἀρχιερατείας του στόν Πειραιᾶ μέ ἕνα ἐντυπωσιακά πολυσχιδές ποιμαντικό ἔργο. Ἀφήνοντας σέ ἄλλους πού τόν ἔζησαν ἐκ τοῦ σύνεγγυς καί συνεργάστηκαν μαζί του τήν ἀποτίμηση τῆς ποιμαντικῆς προσφορᾶς του ὡς ἐπισκόπου, θά ἤθελα νά ἐπισημάνω δύο ἰδιαίτερης σημασίας στοιχεῖα τῆς προσωπικότητός του.

Τό πρῶτο εἶναι ὁ ὁραματισμός πού εἶχε καί ἡ προσπάθεια πού κατέβαλε, ἀρχικά στά Μετέωρα καί στή συνέχεια μέ τήν ἵδρυση τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Χρυσοπηγῆς, νά συνδυάσει τήν ἄσκηση τοῦ μοναχικοῦ βίου καί τήν ποιμαντική ἱεραποστολική δράση. Οἱ ἱεραποστολικές Ἀδελφότητες τοῦ καιροῦ του, κοντά στίς ὁποῖες ἐμαθήτευσε, συνδύαζαν ἀφιερωμένο-ἄγαμο βίο καί ἱεραποστολική δράση.

Ὁ μακαριστός Καλλίνικος θέλησε νά συνδυάσει μοναχική ζωή σέ μοναστήρι καί ἱεραποστολική (κηρυκτική, διδακτική, ἐξομολογητική) δραστηριότητα. Ἡ προσπάθειά του ἀποτέλεσε μιά σημαντική στροφή γιά τήν ἐποχή του καί μιά ἀπόπειρα ἐκκλησιαστικότερης κατεύθυνσης μέσα στό λεγόμενο χριστιανικό κίνημα. Πόσο εὔκολος εἶναι αὐτός ὁ συνδυασμός καί πόσο ἀπέδωσαν οἱ προσπάθειες τοῦ ἀοιδίμου Ἱεράρχου ὁ χρόνος θά δείξει καί ἡ ἱστορία θά τό ἐκτιμήσει.

Τό δεύτερο πού θά ἤθελα νά ὑπογραμμίσω εἶναι τό χάρισμα πού διέθετε ὁ μακαριστός γέροντας νά προσελκύει καί νά ἀναπαύει κοντά του ἄλλους καί μάλιστα νέους καί ταλαντούχους ἀνθρώπους. Ἀποτελεῖ ἕνα ξεχωριστό χάρισμα. Δέν τό δίνει σέ ὅλους μας ὁ Θεός. Ὁ Καλλίνικος τό διέθετε. Εἶχε τή δύναμη νά ἐμπνέει. Νά ἐνθουσιάζει. Νά δίνει ἀφειδώλευτα ἀγάπη. Νά στηρίζει χωρίς νά καταπιέζει. Νά προσφέρει ἐν ἐλευθερία δυνατότητες καί εὐκαιρίες στούς ἀνθρώπους, πού εἶχαν ἔρθει κοντά του καί συνδέθηκαν μαζί του, νά καλλιεργοῦν καί νά ἀξιοποιοῦν τά χαρίσματά
τους. Ἔτσι ἐξηγεῖται πῶς ἕνας Χριστόδουλος Παρασκευαΐδης, ξεχωριστός καί

πολυτάλαντος, ἐλκύστηκε ἀπό τόν Καλλίνικο, συμβίωσε μαζί του, παρέμεινε κοντά του καί ἐξελίχθηκε σέ μιά ἐκκλησιαστική προσωπικότητα πρώτου μεγέθους. Τό ἴδιο συνέβη καί μέ τά ἄλλα μέλη τῆς Ἀδελφότητός του.

Τό χάρισμά του αὐτό λειτούργησε καί στόν Πειραιᾶ, ὅταν ἀνέλαβε τή διαποίμανση τῆς μεγάλης Μητροπόλεως τοῦ ἐπινείου. Κι ἐδῶ προσείλκυσε καί ἐνεργοποίησε πλῆθος ἀνθρώπων. Ἐνέπνευσε καί καλλιέργησε ἱερατικές κλίσεις. Ἀνέδειξε καλούς καί ἱκανούς κληρικούς. Συγκρότησε ἕνα ὁλόκληρο ἐπιτελεῖο συνεργατῶν, οἱ ὁποῖοι στρατεύθηκαν στή διακονία τῶν ἐπιμέρους δραστηριοτήτων τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ μακαριστός Ἱεράρχης Καλλίνικος ἔφυγε ἀπό κοντά μας. Αὐλίζεται ἐν οὐρανοῖς. Προσῆλθε «Κριτῇ Θεῷ πάντων καί πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων» (Ἑβρ. 12,23). Ἐμεῖς θά τόν θυμόμαστε μέ σεβασμό καί ἀγάπη καί θά προσευχόμαστε γιά τήν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς του μέ τήν ἐλπίδα ὅτι κι ἐκεῖνος θά εὔχεται ἐν οὐρανοῖς γιά ὅλους ἐμᾶς «τούς περιλειπομένους».

μεγάλου